

ACC. N:R **M. 9933** = 1-10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Amanda Ahesson  
Härad: Bjäre Adress: Vejby, Vejbystrand  
Socken: Barkåkra Berättat av: \_\_\_\_\_  
Uppteckningsår: 1946 Född år 1883 i Barkåkra

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Pransor och småbarnslekar. s. 1-10.

LwF. 53.

ACC. N:R M.9933: /.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Ransor och Småbarslekar.

Från min egen barndom minnes jag en  
räkneransa eller som vi här säger räkning.  
Den är nog ganska gammal. När vi skulle leka  
gömmor räknade vi så här.

Ett lo Christianus sto så att den arme mannen  
kan döja. Den som döja blev fri. Så kan jag  
upptecknat en del ransor som användes för  
och några än i dag. De gamla lekarna gå också  
precis som för. Tapatt lekar kallar vi här för Pjätt.

Här är också en gammal ransa.

Herrens baron gick på broen, knäckte nätter  
under storm, fyra fötter, inga tår, men kan  
då baronen gå.

Här är en annan rätt så enkel.

Mils Petter, Örnappa, du slapp.

ACC. NR M. 9933:2.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Inne binne bonne baj, doktor abba tisse baj  
tisse baj, magge baj, inne bonne baj.

Bagaru lilla sockerätt, räna rätt så står det älla.

Oh dole doff, kink i auckoff, koffi iaca, birki bava  
Oh dole doff.

Gulben Gruu gick till stan köpte smus på  
en uos, köpte soppa på en logga, det var gubbens  
bästa soppa.

Edige desige tuntas luntas somilimaka  
kuckilikaka Erlan berlan biff buff buff.

Äppel päppel piron päron präkan sate på  
Falkkvist, hon sa ett hon sa tu ett skall du  
vara nu.

ACC. N.R. M. 9933:3.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Den port stod en lott den en läkku sa Fru Bog  
den far jag och stoppar i min korg.

### Småbarns lek

Först so alla var vi den gamla leken  
Baka, baka, kaka, lägga smör emellan  
nytt inn i ugnen, sen upp till fåglarna med den  
(nytt är det samma som kasta). Så gör man olika  
övningar med händer och armar för att markera  
men det gör till.

Så finns en annan lek med småbarn.  
Man klappar dem under skorutan under det  
sjungna följande versen  
Sho, sho häst i morgon bli det köld och  
fröst då bli häst skona dyra.

ACC. N.R. M. 9933: 4.LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Att leka Borna gulläpple gick till så här  
 man stälde barnets knutna hand på bordet  
 sin egen ovanpå också barnets andra hand  
 så borade man med pekfingeret ner i den översta  
 knutna handen allt under det man fjäng  
 Borna bora gulläpple. Slå tygen av som id  
 man slog handen sedan borade man igen  
 då man ändrade till slå mitten av och till slut  
 fjäng slå roten av, varje gång slog man th.

En annan lek är denna  
 man sätter sig mitt emot barnet fattar dess  
 händer och sjunger så här  
 Sjaga skära om en dag femton stycken  
 ska vi na och en liten kaka den skall  
 lilla kaka man kan ju fortsätta med kaka  
 kaka. När man sjunger denna versen skall man  
 fatta händerna så de boras det skall föreställa  
 såsing.

ACC. NR M. 9933:5.LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

En gammal lek är den att sonida men för att  
kunna den får barnet vara några år.

Den tillgår så. Man sätter sig mitt för varandra  
slår händerna ihop med en smäll (sina egna händer).  
Så slår man dem ner i knäet, båda gör likadant  
så lyfter man händerna slår ihop dem ner  
i knäet igen upp igen slår ihop dem och så möter  
man barnets händer båda på en gång så en smäll  
mer. Så slår man sina egna i hop barnet likadant  
ner i knäet upp igen samma gång möts båda  
möter händerna först med en smäll sedan vänster hand  
och så slår man ihop igen och så ner i knäet  
och så när man sonidit färdigt, fast man  
kan ju hålla på hur länge som helst men  
så får man börja återigen från början.

6  
ACC. N:R M. 9933:6.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Namn på fingrarna äro följande

Thummetote slichepote lunge man havis häst  
och lilla präst.

En lek med fingrarna si den att man liksom  
flätar den ene fingern oöfver på den andra när  
alla äro flätade kallar man dem för fåglar  
så lyfter man upp den lilla vandra fingern  
skilts åt och så säger man, nu flög alla fåglarna  
det är en mycket gammal lek.

En annan lek

Man sade till barnet om du en höna så är jag  
en kane = tupp ska vi kappas = tävla  
så böjades man bläsa på varandra den som  
kunde bläsa längst var ju duktigast och  
naturligt orkade den lilla längst.

ACC. NR M. 9933:7

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

En gammal vaggvisa lydde så när  
Skatan sitter i nabors tak och sjunger  
så någt en visa. Är inte lillen snäll så får  
han smaka på riset. Tytt du skata tytt  
lillen är visat snäll han skall aldrig smaka riset  
Så när vi rider ränke visan. Så när gång de gamle  
Rida rida ränka. Nästen heter blanka var skall  
vi rida till en gammal kvinnan. Hon satt vid  
spisen o kokte gröd till grisen o de te o bräna  
o hon te o rävena oppad gods o nerad gods  
där bitta hon en peppar kaka den stoppa hon  
i sin lilla lomma.

Skär är ett annat

Var skall vi rida till en liten flicka vad skall  
hon heter Anna Margareta den tjocka o fetta.  
En gammal vaggvisa

Gungeli gungeli aka. katten tog gossens kaka  
vill inte gossen bli kattens vän, får han aldrig sin kaka igen



ACC. N:R M. 9933:8

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Här är en annan lek man roade barnen med.  
 Man röde vid handleden och jöng Här bor Snoren  
 röde vid armbandet - mitt i leu  
 röde vid axeln - Här bor knallen  
 " " huvudet - mitt i skallen  
 " " på pannan - koraka på öronen  
 " " näsan - vrida på nyckeln  
 " " bakom - Forka på mattan  
 peka in i munnen - gå in i tungan

## En annan lek

Man hade varandras händer växelvis på  
 varandra och så drog var sina händer till sig  
 det kallades Att drage kanske.

Här är en gammal vaggvisa  
 Sov sov lilla barn mor sitter och njötas gärna  
 Far går på långan bro köper lilla nya skor  
 (Sivretts med spänna, för lilla ska vara länge.)  
 1/2

När barnen var varit riktigt små var nog  
modern brukat kyssa dem men viist inte någon  
annan. Efter ett par år så det nog slut med  
kyssandet jag var aldrig sett några barn kyssa  
sina föräldrar.

Leksakerna var ganska enkla för.

Öfver tändstället gjordes snurvor och av  
uppblåsta svinn blåsor och gästnalsar gjordes  
skallror. De förkedes och så lades åter i  
som skrallade när de skakades.

Skättor och sockor skurus ut av träbitar.

Enkelt pinnar-leken som barnen blöo lite större.

I pinnar-leken var både pöve och kejsare utpanade  
med kejsaren på huvudet de var alltid utslagna  
att leka med.

Skunggjorda visselpipor av pil var mycket allmänt.  
och i min barndom kunde man få sig en lögök att  
blåsa i när det varit märknad i tom eldholus.

ACC. N.R. M. 9933:10

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Här var en samla till en räknereadanga  
 1-2 Bonna gå 3-4 stå en byra  
 5-6 vanna gåss 7-8 slakta bocka  
 9-10 gå på stie 11-12 gå på golv  
 13-14 loppa skjortan 15-16 kan du läsa  
 17-18 kan du kartan 19-20 nu är gula leken ute.

Veiby Veibystrand  
 Amund Åkeson